

Pohybová gramotnost

Martin Paur

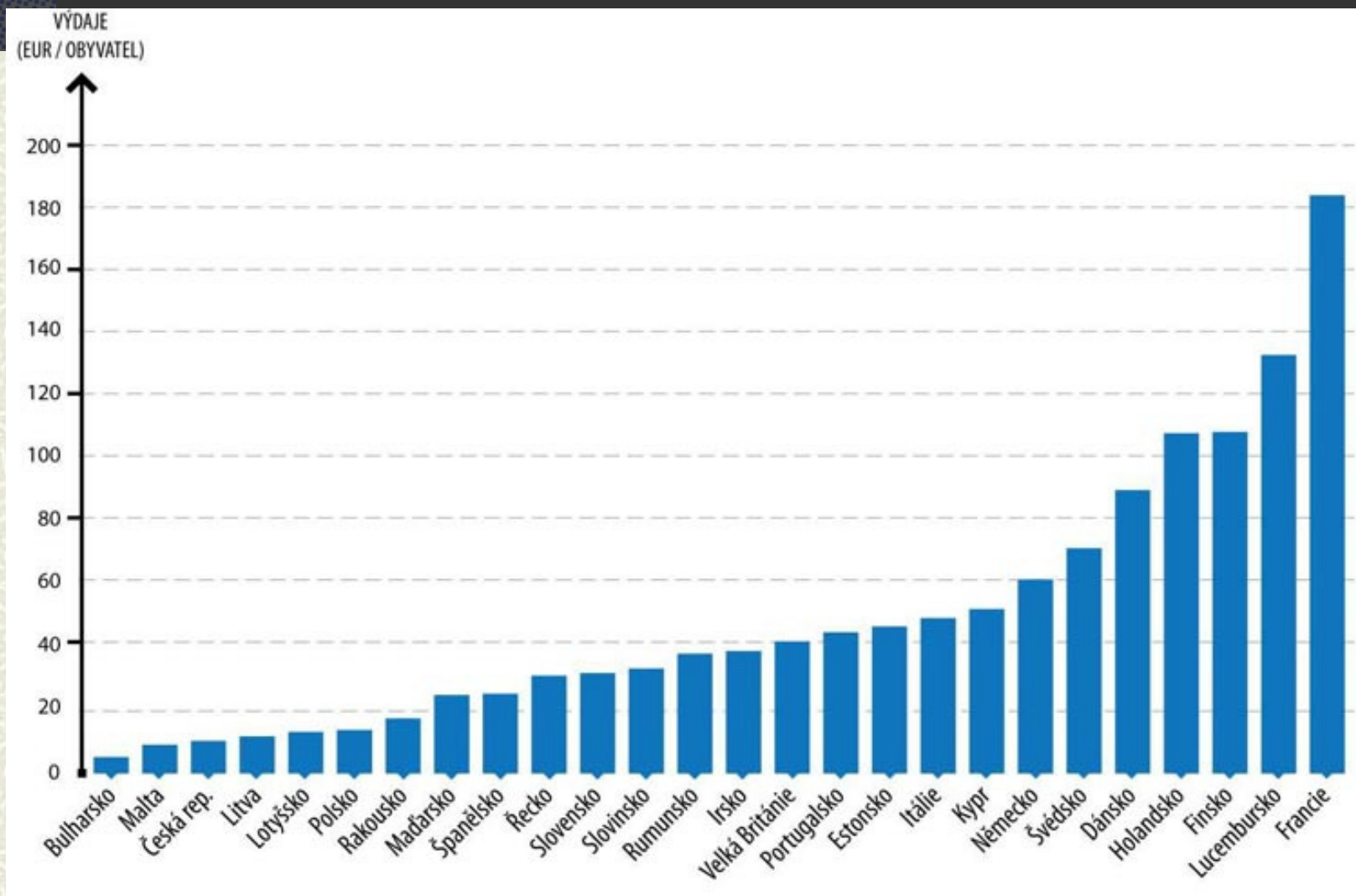
předseda Českého svazu Kin-ballu

čas prezentace 15 minut

Současná úroveň pohybové aktivity

- # **Nedostatek pohybové aktivity je v ČR veřejně politický problém.** Pohybová aktivita dospělé i dětské populace v ČR klesá, **objektivně se zhoršuje fyzická zdatnost obyvatel a pohybová gramotnost dětí.** (Studie HBSC, 2011) V důsledku nedostatečného pohybového režimu stoupají náklady na zdravotní péči.
- # Problém nedostatečného zapojení občanů ČR do pravidelných pohybových aktivit a sportu **je především problémem edukace** (rodičů, učitelů, lékařů, cvičitelů, instruktorů, dětí) .
- # „Sport“ a s ním spojené aktivity generuje ve svém obratu v ČR ročně 125 miliard. „Sport“ zaměstnává 187 tisíc občanů (3,8 %) **„Sport“ odvádí 52 miliard a přijímá cca 3 miliardy.** (Svozil, 2012)
- # **Ve výši veřejných výdajů na sport je ČR v rámci EU na třetím místě od konce,** méně na sport dávají už pouze Malta a Bulharsko. Při porovnání veřejných výdajů na sport vzhledem k DPH je ČR na čtvrtém místě od konce. (Analýza MŠMT, 2009)

Financování sportu EU

Celosvětový problém

- ✦ **Přítom nedostatečná úroveň pohybové aktivity je jednou z hlavních příčin chronických neinfekčních onemocnění, která jsou běžně známa jako „civilizační choroby“: (nadváha a obezita, kardiovaskulární onemocnění, diabetes mellitus 2. typu, některé typy nádorových onemocnění). Jsou to nemoci, které jsou ročně příčinou úmrtí 9 milionů lidí pod hranicí 60 let věku (WHO, 2011).**
  - Světová zdravotnická organizace odhaduje, že v roce 2030 budou „civilizační choroby“ způsobovat 75% všech úmrtí.
- ✦ **Dnes je na světě, poprvé v dějinách, více lidí obézních než hladových (zpráva CNN z 14. 12. 2012)**

„Koncepce“ MŠMT, další iniciativy, neorganizované nápady na zlepšení situace přidáním peněz na konzervaci současného stavu.

Koncepce MŠMT ze dne 9. března 2011, obsahuje nejen myšlenky, ale také jazyk padesátých let minulého století. (Jazyk je nástrojem myšlení)

Ex ministr Dobeš „Pro sport a zdraví“

Olympijský výbor „Česko Sportuje“

Návrhy poslanců navýšit hodiny tělocviku

Zdravé Česko, (ČSTV) výzkum 115 respondentů – HBSC 5 686

„Kluci v trenkách“ patří do – 10% populace

Škola děti pohybu nenaučí?

Zdravé Česko a pohybová (ne)gramotnost českého národa

Škola děti pohybu nenaučí

Největší vliv na děti mají jejich rodiče, pokud se nezmění chování rodičů, škola to za ně neudělá. Jedna až dvě hodiny tělocviku týdně, to je nedostatečné minimum. Děti vidí svět kolem sebe prostřednictvím rodičů. Pokud rodiče pracují a po zbytek dne tráví u televize a jídla, je zaděláno na problém.

Výchozí stav

- # **Dnešní 10 letý školák nepotřebuje tělocvik, ale rehabilitaci, některé děti už neumějí ani chodit.**
- # **Z mnoha škol tělocvik zmizel, jinde jej pokládají za relaxaci, nemá smysl navyšovat další hodinu pro nic nedělání.**
- # **Povolání učitele tělocviku má nízký společenský status.**
- # **Neexistuje ani se nechystá použitelná strategie pro rozvoj pohybu, pohybovou gramotnost na školách**
- # **Proč ze státního rozpočtu platíme nejprve profesionální a soutěžní sportovce, zatímco paní učitelka ve škole nemá na nákup švihadla?**
- # **Jak může učitel tělocviku nadšeně šířit nové metody a způsoby výuky pohybu, když o tom nic neví státní koncepce podpory sportu?**
- # **Sport u nás řeší ČSTV a Olympijský výbor ? Stěží 10% populace**
- # **Je jistě chvályhodné, pokud se někdo se zaujetím věnuje svému koníčku a může se stát i profesionálním sportovcem, ale neměl by stát v první řadě, při rozdělování státních peněz. Tam musí být školy a sport pro všechny.**

Pohybová gramotnost

- # **Pohybová gramotnost je výzva doby, stejně naléhavá jako byla potřeba zavedení organizované výuky čtení a psaní .**
  - # **Je nezbytné předefinovat význam slova sport nebo jej nahradit slovem jiným. Naším cílem musí být 100% populace ne 10%**
  - # **Musíme naši koncepci chápání sportu obrátit z hlavy na nohy.**
  - # **Iniciativy se musí chopit vláda, příklad Kanady, ministerský předseda Lester B. Pearson**
-

Pro koho je sport? Kanada – Hradec Králové

- # *Chceme mistry světa a olympijské vítěze? Ano, samozřejmě, že chceme, ale ještě více musíme chtít, aby se pravidelnému pohybu věnovalo co nejvíce lidí.*
  - # *Strategie rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji.*
-

Základní myšlenky reformy sportu I.

- # 1) *Pohybová aktivita a sport jsou nedílnou součástí naší společnosti, naší kultury.*
  - # 2) *Zdravý životní styl je možný a dostupný v každém věku.*
  - # 3) *Pohybová gramotnost pro školy.*
  - # 4) *Podpora zdravého životního stylu, podpora hodnotová, etická a ekonomická.*
  - # 5) *Stejné příležitosti pro obě pohlaví.*
-

Základní myšlenky reformy sportu II.

- # 6) *Pohyb pro handicapované spoluobčany.*
  - # 7) *Sociální Integrace.*
  - # 8) *Sportovní infrastruktura.*
  - # 9) *Řízení sportu a pohybových aktivit.*
- # Pokud dnes pokládáme **konkurenci za nezbytnou pro zdravý rozvoj ekonomiky**, neznamená to, že bychom ji měli slepě přenášet tam, kde **je neúčinná nebo přímo popírá smysl dané činnosti**. Je to i příklad pohybové gramotnosti nebo kultury obecně, sport je součástí kultury v nejširším smyslu tohoto slova. **Radost ne stres HBSC**
-

Senát, Parlament, uzavřená vláda

- # **Podobné a další myšlenky zazněly na seminářích pro obě komory Parlamentu v loňském roce. Organizátoři: Česká asociace Sport pro všechny, Olomoucká univerzita, Český svaz Kin-ballu**
- # **Zúčastnili se čelní představitelé z více než padesáti organizací ze sportovního a zdravotnického prostředí, FTVS, Masarykova univerzita, ministr Heger, gen. sekretář AŠSK Ladislav Petera, poslanci Dagmar Navrátilová, Jiří Šlégr, Pavel Ploc, ředitelka kanceláře Světové zdravotnické organizace Alena Šteflová, náměstek ministra MŠMT Jan Kocourek a mnozí další.**
- # **Jeden z hlavních úkolů vlády je otevírat možnosti a pomáhat při uplatnění iniciativy obyvatel této země.**

Stále ještě vítězí desátá funkce sportu

- # *Bulvár, kanalizace, seriály o vraždách nebo o jídle // Člověk, jako součást živočišné říše, musí neustále uspokojovat své základní instinkty a potřeby. Mnohé z nich jsou z hlediska společnosti destruktivní a musejí být odváděny, kanalizovány, aby nerozložily naši křehkou kulturu. To je také funkce sportu.*
- # *Desátá funkce sportu není, neměla by být jediná Každá rozumná reforma sportu musí působit především na to, co vytváří naši kulturu. Příklad Lester B. Pearson, Kanada.*
- # *Pierre de Coubertin chtěl zásadně změnit systém vzdělání ve francouzských školách, kde chyběl pohyb a tělesná příprava, protože si uvědomil potenciál organizovaného sportu pro "vytváření morálky a silných sociálních vazeb". Dnešní olympiáda se soustředí na obchod a marketing.*
- # *George Williams YMCA a YWCA 125 nár. asoc. s 58 000 000 členy*